

Trafficking in Persons Report for Greece (Translated) Released: June 2004

ΕΛΛΑΔΑ (Κατηγορία 2 – Χώρες υπό Παρακολούθηση)

Η Ελλάδα είναι διαμετακομιστικός κόμβος και χώρα προορισμού για γυναίκες, άνδρες και παιδιά, που διακινούνται με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση και τον εξαναγκασμό σε εργασία. Τόπος προέλευσης των περισσότερων θυμάτων είναι χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της Βουλγαρίας, Ρουμανίας, Αλβανίας, Ουκρανίας, Ρωσίας και της Μολδαβίας. Επίσης, γυναίκες από πολλές άλλες χώρες υπήρξαν θύματα εμπορίας προς την Ελλάδα και σε αρκετές περιπτώσεις μεταφέρθηκαν από την Ελλάδα στην Κύπρο, την Τουρκία και τη Μέση Ανατολή. Η πλειοψηφία των παιδιών που διακινούνται με σκοπό την αναγκαστική εργασία, τις μικροκλοπές και την παιτεία, προέρχονται από την Αλβανία.

Η ελληνική κυβέρνηση δεν ανταποκρίνεται πλήρως στους βασικούς κανόνες για την εξάλειψη της παράνομης εμπορίας ανθρώπων. Παρ' όλα αυτά, καταβάλλει σημαντικές προσπάθειες προς αυτήν την κατεύθυνση. Μετά τη διάθεση σημαντικών κονδυλίων σε μη-κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) για την πρόληψη του φαινομένου και την αρωγή προς τα θύματα, καθώς και την ανάληψη σχετικής αστυνομικής δράσης, η Ελλάδα επαναξιολογήθηκε το Σεπτέμβριο του 2003 ως ανήκουσα στην Κατηγορία 2. Εφέτος, τοποθετείται στην «Κατηγορία 2 – Χώρες υπό Παρακολούθηση», για την ανεπάρκειά της να οριστικοποιήσει ενέργειες για τις οποίες είχε δεσμευτεί, κυρίως στο θέμα της προστασίας των θυμάτων. Η κυβέρνηση θα πρέπει να θέσει σε πλήρη εφαρμογή το σχετικό Προεδρικό Διάταγμα προκειμένου να τεθεί τέλος στην κράτηση και απομάκρυνση των θυμάτων από τη χώρα, καθώς επίσης και να προχωρήσει στην τελική επεξεργασία και υπογραφή του πρωτοκόλλου με την Αλβανία για τον επαναπατρισμό παιδιών-θυμάτων.

Ποινική Δίωξη

Ο ελληνικός νόμος 3064/2002 τιμωρεί την παράνομη διακίνηση ατόμων με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση και τον εξαναγκασμό σε εργασία με ποινές αντίστοιχες με αυτές άλλων σοβαρών εγκλημάτων, όπως π.χ. ο βιασμός. Το 2003, η κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι συνέλαβε 284 άτομα με την κατηγορία της παράνομης διακίνησης, και διέσωσε 93 πιθανά θύματα, ενώ εκδόθηκαν 69 καταδίκες για κατηγορίες σχετικές με την παράνομη διακίνηση ανθρώπων. Δεν έχουν ανακοινωθεί μέχρι στιγμής καταδίκες με βάση τον νόμο 3064 ούτε ποινές με βάση σχετικά αδικήματα. Αρκετές συλλήψεις έγιναν σε κυκλώματα παράνομης διακίνησης που εκμεταλλεύονταν σεξουαλικά ενήλικα και ανήλικα θύματα. Το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Αθηναίων ανακοίνωσε ότι έκλεισε ένα μπαρ λόγω της εμπλοκής του ιδιοκτήτη σε δραστηριότητες παράνομης διακίνησης ανθρώπων. Αστυνομικοί χρηματίστηκαν από διακινητές και παρείχαν προστασία σε καταστήματα εμπλεκόμενα στην παράνομη διακίνηση. Με εξαίρεση τη δίκη αστυνομικού, ο οποίος αθώωθηκε από την κατηγορία ότι είχε σεξουαλική επαφή με μία γυναίκα-θύμα παράνομης διακίνησης, η κυβέρνηση δεν ανακοίνωσε καμμία πράξη εναντίον κρατικού αξιωματούχου.

Προστασία

Η υποχρέωση της κυβέρνησης να προστατεύει τα θύματα παράνομης διακίνησης προκύπτει από το Προεδρικό Διάταγμα 233/2003, το οποίο υπογράφηκε τον Αύγουστο του 2003. Η κυβέρνηση διέθεσε το ισόποσο 1,4 εκ. δολλαρίων σε ελληνικές και ξένες ΜΚΟ για προγράμματα προστασίας, αλλά η εφαρμογή του Προεδρικού Διατάγματος δεν προχώρησε σε βαθμό που να παρέχει άδεια παραμονής στα θύματα που βρίσκονταν στην Ελλάδα παράνομα. Η έλλειψη αυτή εμπόδιζε σημαντικά τη δυνατότητα των ΜΚΟ να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του Προεδρικού Διατάγματος όσον αφορά τις υπηρεσίες προς τα θύματα. Η κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι απελευθερώθηκαν περίπου 300 θύματα ύστερα από αιφνιδιαστικές έρευνες της αστυνομίας και μια μη-κυβερνητική οργάνωση ανακοίνωσε ότι περιέθαλψε στο καταφύγιό της 30 θύματα. Επειδή η κυβέρνηση δεν μπορούσε να παραχωρήσει άδεια παραμονής στα θύματα και να προβλέπει την δημιουργία ενός συστήματος αναφοράς των θυμάτων, η αστυνομία προέβαινε στην κατά περίπτωση εκτίμηση και αναφορά σε ανάλογους φορείς και υπηρεσίες μόνο των θυμάτων που βρίσκονταν νόμιμα στη χώρα. Η συνεργασία των ΜΚΟ με την αστυνομία όσον αφορά τα ενήλικα θύματα που βρίσκονταν νόμιμα στη χώρα βελτιώθηκε, αλλά τα ανήλικα θύματα άνω των 13 ετών υπόκεινταν σε υποχρεωτικό επαναπατρισμό ως «ασυνόδευτοι ανήλικοι». Ο επαναπατρισμός δεν γινόταν σε συνεννόηση με τις χώρες προέλευσης. Αντίθετα με αρχικά σχέδια, η κυβέρνηση δεν μετέβαλε την πολιτική της ως προς τον επαναπατρισμό θυμάτων προς την Αλβανία. Η αστυνομία τύπωσε ένα φυλλάδιο σε πολλές γλώσσες με τίτλο «Μάθε τα Δικαιώματά Σου» που προοριζόταν για τα θύματα και το έστειλε στα αστυνομικά τμήματα όλης της χώρας για διανομή.

Πρόληψη

Αν και επισήμως, η αρμοδιότητα για τον συντονισμό της δράσης εναντίον της παράνομης διακίνησης ατόμων ανήκε στο Υπουργείο Υγείας, ανεπίσημα, τη σχετική πολιτική συντόνιζε το Υπουργείο Εξωτερικών μέσω μιας δι-υπουργικής ομάδας δράσης. Μέρος της χρηματοδότησης που παρείχε η κυβέρνηση προς τις ΜΚΟ διατέθηκε για προγράμματα πρόληψης, αλλά δεν υπήρχαν προγράμματα με στόχο τον περιορισμό της ζήτησης των υπηρεσιών που παρέχουν τα θύματα παράνομης διακίνησης. Η κυβέρνηση χρηματοδότησε την εκτύπωση πληροφοριακού φυλλαδίου για το κοινό καθώς και ανακοινώσεις από τα μέσα ενημέρωσης σχετικά με το θέμα της παράνομης διακίνησης ανθρώπων. Φοιτητές ιατρικής που διεξήγαγαν προγράμματα σεξουαλικής ενημέρωσης σε σχολεία μέσης εκπαίδευσης χρησιμοποίησαν φυλλάδια που επίσης χρηματοδοτήθηκαν από την κυβέρνηση.